

การบริหารหลักสูตรวิชาดนตรีศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพัฒนาพื้นที่
ชายฝั่งทะเลตะวันออก

โดยศาสตราจารย์ ดร. ชัยวัฒน์ วัฒนศิริ
ภาควิชาดนตรีศึกษา

ชาติ วัฒนศิริ

122 ส.ศ. 2546

160943

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2545

ISBN 974-616-587-9

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

.....ประธาน

(อาจารย์ ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ประเสริฐ สมพงษ์ธรรม)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สมโภชน์ อเนกสุข)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน

(อาจารย์ ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ประเสริฐ สมพงษ์ธรรม)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สมโภชน์ อเนกสุข)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์สุชาติ เกาทอง)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรวิรัตน์ มีคุณ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 20 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2545

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษา และช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจากอาจารย์ ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ ซึ่งเป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.ประเสริฐ สมพงษ์ธรรม กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.สมโภชน์ อเนกสุข รองศาสตราจารย์ สุชาติ เกาทอง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีวรรณ มีคุณ กรรมการสอบปากเปล่า ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงแก้ไขจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ดังปรากฏชื่อในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ที่ได้ให้ความกรุณาและอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม รวมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัย รวมทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่ง

ความดีงามอันพึงเกิดจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องตอบแทน พระคุณบิดา มารดา และครูอาจารย์ทุกท่าน ที่มีส่วนในการวางพื้นฐานด้านการศึกษาแก่ผู้วิจัย

ชาลี วัฒนากิรมย์

43920033 : สาขาวิชา : การบริหารการศึกษา ; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ : การบริหารหลักสูตร / ดนตรีศึกษา / ผู้บริหาร / ครูผู้สอน

ชาติ วัฒนาภิรมย์ : การบริหารหลักสูตรวิชาดนตรีศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก (ADMINISTRATION OF MUSIC
STUDY CURRICULUM IN LOWER SECONDARY SCHOOLS IN EASTERN SEABOARD
DEVELOPMENT AREA) อาจารย์ผู้ควบคุม : สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์, Ed.D.,
ประเสริฐ สมพงษ์ธรรม, ค.ศ., สมโภชน์ อเนกสุข กศ.ศ. 126 หน้า. ISBN 974-616-587-9

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาระดับและเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตร
วิชาดนตรีศึกษาจำแนกตามตำแหน่งและสังกัดของผู้บริหารหลักสูตร รวมทั้งศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่าง
ตำแหน่งและสังกัดของผู้บริหารหลักสูตร ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรวิชาดนตรีศึกษา ระดับชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก โดยใช้กลุ่ม
ตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาดนตรีศึกษาในวิชาศิลปะกับชีวิต ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 308 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน สำหรับเครื่องมือ
ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และสถิติที่ใช้
ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวน
สองทาง

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับของการบริหารหลักสูตรวิชาดนตรีศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียน
มัธยมศึกษาเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง
2. ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งกับสังกัดต่อการบริหารหลักสูตรวิชาดนตรีศึกษา
ทั้งโดยรวมและรายด้าน
3. การบริหารหลักสูตรวิชาดนตรีศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียน
มัธยมศึกษา เขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ที่บริหารโดยผู้ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีระดับ
การบริหารโดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)
4. การบริหารหลักสูตรวิชาดนตรีศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียน
มัธยมศึกษา เขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ที่ผู้บริหารสังกัดหน่วยงานต่างกัน มีระดับ
การบริหารโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

43920033 : MAJOR : EDUCATION ADMINISTRATION ;

M.Ed. (EDUCATION ADMINISTRATION)

KEYWORD : CURRICULUM ADMINISTRATION / MUSICAL STUDY / ADMINISTRATORS /
TEACHER

CHALEE WATTHANAPHIROME : ADMINISTRATION OF MUSIC STUDY

CURRICULUM IN LOWER SECONDARY SCHOOLS IN EASTERN SEABOARD DEVELOPMENT

AREA. THESIS ADVISOR : SITTIPORN NIYOMSRI SOMSAK, ED.D., PRASERT

SOMPONGTAM, PH.D., SOMPOCH ANEGASUKHA, ED.D. 126 P. ISBN 974-616-587-9

The purposes of this research were to investigate and to compare the administration of music study curriculum as classified by administrators' position and department, and also to study the interaction between their position and department that affected the administration of music study curriculum in lower secondary schools in eastern seaboard development area. The sample, derived by means of multi-stage sampling, consisted of 308 administrators and teachers of lower secondary schools in eastern seaboard development area. A rating scale questionnaire was used to collect the data. The statistical devices employed for the data analysis were mean, standard deviation and two-way analysis of variance.

The findings were :

1. The administration of music study curriculum in lower secondary schools was found at a moderate level.
2. No interaction between their position and department was found as a whole and in each particular aspect at the .05 level.
3. No significant difference was found in the administration of music study curriculum, as a whole in lower secondary schools, as classified by the difference in their position. ($p < .05$)
4. The administration of music study curriculum, as a whole, in lower secondary schools, as classified by the difference of their department, was found significantly different. ($p < .05$)

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ญ
 บทที่	
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย	4
คำถามการวิจัย	4
สมมุติฐานการวิจัย	4
กรอบความคิดในการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
การบริหารการศึกษา	9
ความหมายของการบริหาร	9
หลักสูตร	11
การบริหารหลักสูตร	14
การบริหารหลักสูตรวิชาดนตรีศึกษา	17
ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	38

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	45
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	46
การสร้างเครื่องมือวิจัย	47
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	48
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	49
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	50
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	51
การวิเคราะห์ข้อมูล	52
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับของการบริหารหลักสูตรวิชาดนตรีศึกษา	53
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรตำแหน่งกับสังกัด	86
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	92
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	94
อภิปรายผล	95
ข้อเสนอแนะ	101
บรรณานุกรม	103
ภาคผนวก	114
ภาคผนวก ก	115
ภาคผนวก ข	122
ประวัติย่อของผู้วิจัย	126

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด	46
2	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของการบริหารหลักสูตร วิชาดนตรีศึกษา โดยรวม	53
3	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของการบริหารหลักสูตร วิชาดนตรีศึกษา ด้านงานเอกสารหลักสูตร	54
4	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของการบริหารหลักสูตร วิชาดนตรีศึกษา ด้านงานการจัดการเรียนการสอน	56
5	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของการบริหารหลักสูตร วิชาดนตรีศึกษา ด้านงานการนิเทศการสอน	58
6	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของการบริหารหลักสูตร วิชาดนตรีศึกษา ด้านงานการวัดผลและประเมินผล	60
7	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของการบริหารหลักสูตร วิชาดนตรีศึกษา ด้านงานการบริการหลักสูตร	62
8	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของการบริหารหลักสูตร วิชาดนตรีศึกษาโดยรวม จำแนกตามตำแหน่ง	64
9	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของการบริหารหลักสูตร วิชาดนตรีศึกษา ด้านงานเอกสารหลักสูตร จำแนกตามตำแหน่ง	65
10	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของการบริหารหลักสูตร วิชาดนตรีศึกษา ด้านงานการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามตำแหน่ง	67
11	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของการบริหารหลักสูตร วิชาดนตรีศึกษา ด้านงานการนิเทศการสอน จำแนกตามตำแหน่ง	69
12	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของการบริหารหลักสูตร วิชาดนตรีศึกษา ด้านงานการวัดผลและประเมินผล จำแนกตามตำแหน่ง	71

ตารางที่

หน้า

13	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของการบริหารหลักสูตร วิชาดนตรีศึกษา ด้านงานการบริการหลักสูตร จำแนกตามตำแหน่ง	73
14	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของการบริหารหลักสูตร วิชาดนตรีศึกษาโดยรวม จำแนกตามสังกัด	75
15	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของการบริหารหลักสูตร วิชาดนตรีศึกษา ด้านงานเอกสารหลักสูตร จำแนกตามสังกัด	76
16	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของการบริหารหลักสูตร วิชาดนตรีศึกษา ด้านงานการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามสังกัด	78
17	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของการบริหารหลักสูตร วิชาดนตรีศึกษา ด้านงานการนิเทศการสอน จำแนกตามสังกัด	80
18	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของการบริหารหลักสูตร วิชาดนตรีศึกษา ด้านงานการวัดผลและประเมินผล จำแนกตามสังกัด	82
19	ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของการบริหารหลักสูตร วิชาดนตรีศึกษา ด้านงานการบริการหลักสูตร จำแนกตามสังกัด	84
20	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งกับสังกัด ที่มีต่อการบริหารหลักสูตร วิชาดนตรีศึกษา โดยรวม	86
21	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งกับสังกัด ที่มีต่อการบริหารหลักสูตร วิชาดนตรีศึกษา ด้านเอกสารหลักสูตร	87
22	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งกับสังกัด ที่มีต่อการบริหารหลักสูตร วิชาดนตรีศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน	88
23	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งกับสังกัด ที่มีต่อการบริหารหลักสูตร วิชาดนตรีศึกษา ด้านการนิเทศการสอน	89
24	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งกับสังกัด ที่มีต่อการบริหารหลักสูตร วิชาดนตรีศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน	90
25	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งกับสังกัด ที่มีต่อการบริหารหลักสูตร วิชาดนตรีศึกษา ด้านการบริการหลักสูตร	91

ตารางที่	หน้า
26 คำอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถาม เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร วิชาดนตรีศึกษา	121

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบความคิดในการวิจัย	5
2 โครงสร้างของสารระคนตรี	18